

9 söndagen efter den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, andra årgången

Predikotext: Matt. 10:16-22.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna söndags predikoämne ”*Trohet och klokhet i Kristi tjänst*” vill vara en sammanfattning av dagens evangelium om den orätrådige förvaltaren. Det är av ringa eller ingen alls betydelse, hur man förstår dess enskildheter, men det är av dess större vikt vem, som är liknelsens adressat och vad åhöraren skall höra och förstå. Att Jesus inte uppmanar till ohederlighet, behöver inte förklaras eller utläggas, men väl budskapets räckvidd och djup. Det finns en ytlig falsk förståelse av ”*klokhet i Kristi tjänst*”, som låter Jesus i dag uppmana till kreativt nytänkande, till snillrik påhittighet, till prövande av nya metoder, som om ”*Kristi tjänst*” vore en andlig handlingsagentur, ett yttre sätt att handla och agera. Då vore följaktligen de i första hand tilltalade agenturens ombud, aktivt utåtriktade kristna med ett särskilt ansvar för det Guds rike, som söker bättre stöttor. Denna hållning, detta sätt att avlyssna Jesu evangelium denna söndag, har med hörande öron intet förstått. Då har man gjort sig döv för evangelietextens inledningsanslag, dess mäktiga domsord: ”*Då kallade han honom till sig och sade: 'Vad är det jag bör om dig? Gör räkenskap för din förvaltning; ty du kan inte längre få vara förvaltare'*”. Med de orden bryter Guds dom in inte bara över den orätrådige förvaltaren, vars förskingring står fast från liknelsens första mening, helt oberoende av senare handlingar, utan lika så mycket eller mer över alla Ordets åhörare, envar av oss, som äger verklig existens i motsats till den fiktive, påhittade förvaltaren. Det är vi, som drabbas av domen, och som störtas ned i elände för våra synders skull. Guds räkenskapsbok har öppnats av Guds lag, och vi står med skuld för att inte ha älskat Gud över allting och vår nästa som oss själva. Vår

vantro, vår otro, vår världslighet, vår hårdhet och okänslighet mot nästan, vår självupptagenhet gör oss till den orätrådige förvaltaren, får oss att förstå, ”*att allt vad Lagen säger, det talar den till dem som hava Lagen, för att var mun skall bliva tillstoppad och hela världen stå med skuld inför Gud*” (Rom. 3:19). En enda aftons samvetsrannsakan av tankar, ord och gärningar är nog för att vi med den orätrådige förvaltaren skall uppriktigt kunna ställa frågan: ”*Vad skall jag göra?*”

Liknelsen har ett svar på frågan, och svaret lyder: ”*Dock, nu vet jag vad jag skall göra, för att man må upptaga mig i sina hus, när jag blivit avsatt från förvaltningen*”. Det finns en räddning undan domen, undan eländet, undan fördömsen, och denna räddning är bättringen, som Jesus predikar, och som Jesus lägger på den orätrådige förvaltarens läppar, och som Jesus i denna stund talar i våra öron. Det är den bättring, som Jesus sammanfattar med evangeliets avslutningsord, vilka icke är medtagna i evangeliebokens avtryck men lika fullt hör med till denna dagens budskap: ”*Skaffen eder vänner medelst den orätrådige Mamons goda, för att de, när detta har tagit slut, må taga emot er i de eviga hyddorna*”. Detta är det nya, annorlunda bättringens liv, som Jesus skänker, och där vi blir vår nästas tjänare och inte längre tvärtom, där vi tjänar nästan med allt vårt, liksom Gud har tjänat oss med allt sitt, med utgivandet av sin lekamen och sitt blod, med offret av sitt liv. Det är bara för Guds kärleks skull, som det nya livet kan skänkas oss, som vi kan älska nästan och räddas undan domen. Härom säger vi så:

I. bättring utan tjänst av nästan är en falsk bättring,

II. tjänst av nästan är synligt tecken på bättringen,

III. tjänst av nästan är varje kristens uppdrag och en del av helgelsen.

I. Bättring utan tjänst av nästan är en falsk bättring.

Vår evangelisk-lutherska kyrkas bekännelse säger, att ”*Kristus binder väl ofta samman löftet om syndaförlåtelsen med de goda gärningarna*”, därför att ”*goda frukter med nödvändighet böra följa på förlåtelsen, och därför fram håller han, att det är skrymteri och inbillad bot, om goda frukter icke följa*” (SKB, s. 150 f.). Den, som inte schackrar med omskrivna skuldsedlar för nästens skull, som inte tjänar sin medmänniska med kropp och själ, som inte utger sig för sin broder, står i dag fram i all sin skam och nakenhet. Han får i denna stund veta, att hans kristna liv är munväder och teater, att han ”*icke skall få Guds rike till arvedel*” (Gal. 5:21). Ingen väntar på honom i himmelen, och därför gäller det att göra bättring och i kärlek köpa sig en himmelsk välkomstdelegation.

II. Tjänst av nästan är synligt tecken på bättringen.

Den koppling mellan tro och gärning, som Jesus gör i dag, har också en annan funktion utöver varnandet. Bekännelsen säger härom: ”*Liksom dopet och nattvarden äro tecken, som gång efter annan påminna, uppliva och stärka förskräckta sinnen, att de så mycket fastare må tro att deras synder förlätas, så är samma löfte liksom skrivet och*

tecknat i de goda gärningarna, för att dessa gärningar må erinra oss att så mycket fastare tro” (SKB, s. 151). Redan här på Jorden och inte först i himmelen skall den av mig hjälpta, tjänade nästan stå som ett heligt sakrament, som en gyllene kalk, som gör mig viss om att vara Guds, att vara av Gud hjälpt och betjänad till att hjälpa och betjäna andra. I nästan, i Lasarus skådar jag då tecknet på mitt nådastånd, på min salighet.

III. Tjänst av nästan är varje kristens uppdrag och en del av helgelsen.

Så långt komma i förkunnandet av Jesu budskap i liknelsen om den orättrådige förvaltaren kan vi med säkerhet säga, att ”*Trohet och klokhet i Kristi tjänst*” inte avser någon särskild evangeliserande fyndighet, någon trons extrakurs för avancerade. Det är i stället det krav, som Gud i kraft av syndaförlåtelsens gåva, i kraft av barnskapets Ande, i kraft av sin barmhärtighet ställer på varje kristen, som mottagit förlåtelsen, Anden, barmhärtigheten. Det är det nya livet, självutgivande, självförglömmande, som är en del av Guds helgande av vårt liv, och om vilket det gäller: ”*Faren efter frid med alla och efter belgelse; ty utan belgelse får ingen se Herren*” (Hebr. 12:14). Just så allvarligt, så livsavgörande, är denna söndags budskap till oss.

Amen.